

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

XI. évfolyam.

Csongrád, 1913. március 30.

13. szám.

Lukácsot menesztik?

A Pesti Tükör című fővárosi lap tegnapi számában azon feltűnést keltő hírt közli, hogy a magyar politikában váratlanul szenzációs fordulat készül, amennyiben befejezett tényként jelentheti, hogy Bécsben a Lukács-kabinetet elejtették, sőt már az új miniszterelnök személyében is megtörtént a megállapodás: aki báró Hazai Samu mostani honvédelmi miniszter lenne.

A nagyjelentőségű változás oka — a Pesti Tükör szerint — egy új követelés. Bécsnek ismét 43 ezer főnyi ujonclétszámemelésre van szüksége s a döntő tényezők ezt olyan parlamenttel akarják megszavaztatni, melytől az új hárszabályok révén ártalmatlanná vált ellenzéket sem kordon, sem semmiféle érzékenység nem tartja távol. Lukács pedig az ellenzékkel nem bír békét teremteni, helyét tehát át kell adni báró Hazai Samunak, akinek személye rokonszenves az ellenzék előtt.

Bécsben kész ténynek hiszik a dolgot, csak egy aggodalom van, hogy a báró Hazai Samuhoz szövedő reményeket nem húzza-e a kormány pártja keresztül.

A Lukács-kormány elejtésének terve egyidejű az újabb létszámemelés szükségességének felismerésével. Ebből kifolyólag Hazainak fel is ajánlották a miniszterelnökséget, azon kikötéssel, ha a létszámemelés parlamenti elintézését garantálni tudja. Hazai gondolkozási időt kért s állítólag néhány nap előtt Krobotin közös hadügyminiszternek levelet küldött, melyben vállalta a megbízás keresztül vitelét. Valószínű tehát, hogy Lukács ezen

levél miatt szakította meg hirtelen lovranai üdülését s utazott Bécsbe, ahol pénteken kihallgatáson jelent meg a királynál.

A legközelebbi hetekben tehát várható a Hazai Samu miniszterelnökké jelölése, aki ezután megkezdí tárgyalásait a pártok vezető személyiségeivel. Ha sikerül megteremteni a békét, úgy a május 5-én összetűlő képviselőház elé elsőként megoldandó feladat gyanánt a véderőtörvény novellája kerül. Ha azonban akár ellenzéki részen, akár a munkapárt oldalán olyan nehézségeket támasztanak, amelyek a Hazai missziójának sikerét veszélyeztetnék, úgy előterjesztést fog tenni az országgyűlés feloszlására és új választást rendel el.

Az ok a kormányváltozásra — mint már fentebb is említettük — az, hogy a hadvezetőség 43 ezer főnyi létszámemelés követel a közös hadsereg számára. Ebből 20 ezer ujoncot Magyarországnak kell adni s külön 7 ezer ujoncot a honvédség számára. A hadvezetőségnek ezzel az a célja, hogy a századok békelétszámát 105 főről 130 főre emelje, miután az utóbbi időben a többi nagyhatalom is nagyarányú fegyverkezést vitt keresztül. Hazainak tehát az a missziója, hogy ezt a létszámemelés békességes úton keresztül vigye.

A legfőbb feladat.

Nem lehet elég gyakran hangoztatni, nem lehet elégszer figyelmeztetni az intőző köröket és közönséget, hogy el kell

követni mindent az önálló vámterületért. Egyedül csak ettől várhatjuk hazánk gazdasági föllendülését. Az utóbbi tíz év alatt szörnyen visszament az ország. Mindennél kiáltóbban bizonyítja ezt az a körülmény, hogy állandóan ezrek és ezrek vándorolnak ki az országból munkahiány miatt, aminek eredménye viszont az ország népességének csökkenése. Igaz, hogy ezen jelenség előidézéséhez a nagy gyermekhalandóság is hozzájárul, aminek ismét a nép silány táplálkozása az oka.

A legutóbbi sorozások alkalmával egyes helyeken alig találtak alkalmas ujoncot. A legények, akik a sorozó bizottság elé állottak, satnyák, kiéhezettek és horpadt mellűek voltak. E jelenség egyedül a silány táplálkozásnak tudható be.

Az alsóbb százazatok lázonganak, forronganak, soha nem sejtett hullámokat ver már nálunk az osztályharc. A nép szervezkedik, hogy gyűlölje az urakat, a munkaadókat, akikben ellenségét látja és akik ellen fanatikus dühvel harcol. Mind ezen lesújtó jelenségek nem vezethetők vissza másra, mint a szociális nyomorúságra, a nép keresetlenségére, amelyekkel a modern idők szellemének megfelelően igényei aránytalanul emelkedtek.

Közel öt millió felnőtt férfi foglalkozik nálunk földmives munkával. De a föld csak három, maximum öt hónapra át nyújt munkát, az év hét-nyolc hónapját tehát munka nélkül tölti el a magyar földmives, aki a statisztika kimutatása szerint évente kétszáz-kétszázhetven koronából kénytelen megélni családjával együtt. Közismert dolgok ezek, de nem szünhetünk meg folyton hánytorgatni a ma-

A mai tudós.

A béresünk, aki már huszonöt év óta áll apám szolgálatában, így szólott egy szép nyári napon hozzám:

— Kedves ifiúr! Ön a doktorságot tanulja, egyuttal azt, miként kell betegeket gyógyítani, ha valami komoly baja esik.

— Igen János bácsi, — mondám neki. Miért kérdezi ezt, talán beteg maga is?

— Nem kedves ifiuram, — hanem valaki más, aki iránt ép úgy érdeklődöm, mintha saját feleségem volna, ki nagy hasznót hajt a konyhára és sok jó szolgálatot tesz nekem és nagyon sajnálnám, ha meghalna, különösen a rengeteg pénz, amelyet ezáltal veszítenék.

— No János bácsi, — mondám én neki — ki az a beteg, aki iránt sóhajtozik oly nagyon? Meg fogom próbálni, hogy ki lehet-e menten gyógyítani a maga betegjét.

— Hát a beteg nem más, mint egyetlen jó barátom „a szamaram,” egy kitűnő állat. Nem tudhatom, hogy mi baja van, csak hogy nem igen eszik, amit megesszik, azt is csak azért eszi, hogy éppen csak éhen ne haljon, aztán

nem akar szaladni, köhög és úgy tesz, mintha meg akarna fúlni. Egyébiránt hazudom, ha azt mondom, hogy tudom mi a baja, csak azt tudom, hogy beteg, még pedig nagyon a szegényadta.

Képzeltető, hogy nem kevésbé voltam meglepetve, midőn azt hallám, hogy egy szamar fogorvos kérdésben. Mindazonáltal így szóltam János béreshez: „Nos, ha betegségről van szó, hát igénybe veheti orvosi tudományomat és meg fogja kend látni, hogy meggyógyul a szamara rövid időn belül, mert olyan orvosságot fog kapni, hogy másnapra már ugrálni is fog tőle, ámbár nagyon sokféle az orvosság az állatok számára, de azért én mégis a legjobbbat fogom neki juttatni.”

János béres egy órajárányira fekvő szomszéd birtokunkban volt béresgazda és elég módosan éldegelt nagy családjával és nagyon megkért, hogy látogassam meg, mert nem tudja a városba szállítani a tejet és ezáltal ő nagy anyagi kárt szenvedne.

Másnap reggel csakugyan felpakoltam magam útravalóval és elindultam a szomszéd birtokunk felé. A szamarat nagy fetregések között találtam és gondosan megvizsgálva a beteget, így szóltam a körülállókhöz:

— Szamaruk nem tud lélegzetet venni, itt tehát nem lehet másképp segíteni, ha csak piócat nem alkalmazunk.

„Piócat,” volt mindenfelől a válasz. Igen, még pedig azonnal huszonöt piócat az orrára.

— De én nem tudom ám felrakni — mondá János béres.

— Hozassa csak a pióákat, — majd felrakom én.

Eltávozván az istállóból, egyenesen a gyümölcsös kert felé tartottam, mondván, hogy megízlelem a kendtek gyümölcsét, míg maguk a pióákat rakják a szamara. Ez annyit jelentett, minthogy adjatok reggelit, aztán felrakom a pióákat a szamaratokra, ez csak megér egy reggelit?

Midőn hozzá akartam fogni a reggelizéshez, jelentik, hogy a pióák megerkeztek és az istállóban vannak. Miután megreggeliztem, siettem kliensemhez, de mit láttam, midőn beléptem az istállóba! A füles jóízűen faldosta a pióákat, melyeket egy ostoba fehér eseléd egy nagy salátás tálnban tett eléje. Midőn oda értem, már csak három pióca volt meg a huszonötötől és miután láttam, hogy milyen nagy élvezettel eszi, így szóltam magamban: Hagyjuk csak elvégezni,

Új borbély üzlet megnyitás.

kijárva is elfogadok. Hölgyek részére készítek összegyűjtött és kifésült hajukból einlag betétet, copfot és loknit. Műhajtól készült einlag bármilyen színben kapható nálam. Midőn kérem a t. közönség szives pártfogását, egyuttal biztosítom a legpontosabb és higiénikus kiszolgálásról. Főüzlet Kossuth Ferenc-ut 3. sz. Fióküzlet Szentesi-körut 27. sz.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy Kossuth Ferenc-ut 3. sz. a., Krigler kalapos szomszédságában, a mai kornak teljesen megfelelő, modern berendezésű **borbély és fodrász** üzletet nyitottam. Abonnens vendégeket úgy az üzletben, valamint házhoz

Tisztelettel **Mencser András** borbély és fodrász.

gyar nép letörésének okait, mert bele kell vinnünk a köztudatba azt, hogy ez az állapot tarthatatlan, ezen a helyzeten segíteni kell, mert ha ezt nem tesszük, elfogunk mi magyarok pusztulni.

Ezen az állapoton ideiglenesen segíteni lehet sok mindenféle intézkedéssel, de gyökeres megoldását a nemzet pusztulás problémájának csak az önálló vámterületben találhatjuk meg. Legalább háromszázötven millió koronára tehető az összeg, amelyet az önálló vámterület Auszriától elvonna és Magyarország számára megmentene. Ez nem odavetett szám, nem hányavetett beszéd, hanem föltétlen bizonyosság! Maguk az osztrákok hirdetik, hogy az önálló vámterület az osztrák ipari export negyven százalékát fogja Magyarországon az utóbbinak hasznosítani.

A bécsi községtanács megbizásából egyik községtanácsos a leghitelesebb adatok alapján statisztikát és összehasonlítást készített arról, hogy mennyiben függ Bécs a magyar exporttól és Magyarország a bécsi exporttól. E kimutatás szerint, melynek valódiságában nem kételkedhetünk, csak a Béccsel való összeköttetésünk kétszázötven millió koronát eredményez az osztrákok javára.

Ugyanaz a községtanácsos körkérdezt intézett az osztrák exportörökhöz, hogy micsoda hatást várnak az önálló vámterülettől? A beérkezett kétszázkilencvenhárom válasz oda konkludál, hogy az osztrák kivitel Magyarországra évente negyven százalékkal fog csökkenni az önálló vámterület folytán. Ennek ellenében, ha a Magyarországból Bécsbe hozott mezőgazdasági terményeket odaát a rendes vámokkal fogják sújtani, Bécs élelmezése hatvanegymillió koronával megdrágul évente. A községtanácsos arról nem is irt, mert fölöslegesnek tartotta, hogy Bécs esetleg máshonnan is élelmezheti magát, mint Magyarországból.

Ennél ékebben semmi sem bizonyíthatja azt, hogy az önálló vámterülettel mennyire előnyben volnánk Ausztria fölött. Mi csak nyerhetünk, már azért is,

amit elkezdett. János béres, ki szerencsére nem jött velem az istállóba, kis idő múlva előkerült s kérdé:

- No mi van a szamarammal és a piócákkal?
- Már megkapta!
- És nyugodtan viselkedett az operációnál?
- Igen, azt hiszem még egyszer annyit is szívesen fogadott volna.

János erre körüljárta a szamarat, megtekinté az általam kijelölt helyet és felkiáltott:

— Ez mégis csodálatos! Hová lettek a piócák? Egyetlenegy se látok!

— Az állatokra mindig nagy hatással vannak. Oly mélyen hatoltak a beteg testébe, hogy nem is látjuk többé őket — feleltem.

— De hát miként jönnek ismét ki?

— Jaj — mondám neki — azok sohasem szoktak kijönni. Kijönnek ök maguktól. Miután ezt mondám, vettem a kalapom és így szólván János béreshez: Itt nincs többé dolgom, most már csak be kell várnunk a gyógyszer hatását. Ezzel távoztam azon erős meggyőződésben, hogy a számár másnapra bizonyosan kiműlik.

Másnap János béres felkeresett. Alig lépett be szobámba, azonnal a nyakamba borult, összevissza csókolt és így kiáltott fel: Ne vegye rossz néven, édes ifiuram, meg kellett csókolnom, hogy ezáltal hálámat kifejezhessem, melylyel tartozom Önnek szamaram kigyógyítása miatt. Ön kigyógyította szamaramat. Hizeleghet magának, hogy kitűnő szamárdoktor, ami egyébiránt ne akadályozza Önt abban, hogy embereket is gyógyíthasson.

Fái Gyula.

mert veszteni valónk nincs. Uj gyárokra, új iparvállalatokra, százra és százra van szükség nálunk, hogy hatványozott mértékben munkaalkalmat teremthessünk és a földmivesek fölöslegét a magyar gyárakban helyezzük el. Ezt csak az önálló vámterület teszi lehetővé és ezért el kell követni mindent, hogy az meglegyen és hogy 1917-re, amikor a közösség lejár, egy hatalmas, a belföldi szükségletet fedezni tudó gyáriparral álljon itt Magyarország.

Rémület főtemplomunkban.

Majdnem végzetessé vált szerencsétlenség történt husvét első napján főtemplomunkban.

A 10 órai nagymise fényének emelésére fehér ruhás leánykák, úgynevezett Mária leányok álltak az oltár előtt, kezükben üvegburával védett égő gyertyát tartva. Egyik ilyen Mária leány, a Vajda Tamás kisleánya, amint ez megállapítható volt, mizeközben olvasóját kiejtette kezéből, s mikor az olvasóért lehajolt, gyertyájának üvegburáját összeütötte a szomszédjéval, mely eltört s a védő nélkül maradt gyertya lángjától a kis leány ruhája tüzet fogott. Bár az égő ruha azonnal el lett oltva, mégis rémület keletkezett, amit még jobban előidézett az, hogy valaki elkiáltotta magát: „Tűz van! Meneküljünk!” Erre a szóra természetesen nagy zűrzavar keletkezett s a hívők nagyrésze kifelé igyekezett a templomból. Óriási lett a tolongás, mizeközben többen a földre estek. Ezeket a menekülőket keresztülgázoltak.

Sokan imakönyvüket, olvasójukat, kendőjüket, sőt még cipőjüket is elvesztették. Ezek még a szerencsésebbek közé tartoztak. Mert voltak sokan olyanok is, akik testi sérüléseket szenvedtek. Ilyenek voltak Sebestyén Istvánné munkástelepi lakos, akinek sérülése életveszélyes, továbbá Gazi Józsefné tanyai lakos. A könnyebben sérültek személyazonossága megállapítható nem volt, mert azok, mikor a templomból kijutottak, rögtön eltávoztak haza.

A veszedelemhez kivonultak a tűzoltók is, mert kint az a hír keletkezett, hogy a templom belseje ég. Tényleg többen ezt vitték hírül haza hozzátartozóiknak is, akik erre siettek a templomhoz. Mire azonban odaértek, már megszűnt a zűrzavar s nyugodtan folyt a mise tovább.

Mindenesetre helyesen tenné a plebános úr, ha jövőre való tekintettel melőlőzné azt, hogy a kis Mária leányok égő gyertyát tartsonak a kezükben, mert amint-hogy a kés nem való a gyermek kezébe, épp úgy nem való az égő gyertya se, mert most is bebizonyult, hogy egy ilyen kis leányban nincsen olyan elővigyázatosság, mely hasonló esetek ismétlődését megakadályozhatná.

Itt emlíjük meg, hogy körülbelül 20—25 évvel ezelőtt, ugyancsak husvétkor, szintén hasonló rémület volt nagytemplomunkban. Akkor a Krisztus koporsója gyűladt meg s a tűz láttára a nép jajveszékelve próbált menekülni. Ez azonban igen nehezen ment, mert az ajtók befelé nyitak. Hegyi Antal akkori plebános ennek folytán előrelátásból a következő héten már az összes ajtókat kifelé nyilókra alakíttatta át.

Felhívás előfizetésre.

1913. április hó 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 korona.

Negyed évre 1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése folyó hó végével lejár, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltoztatás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új lakhelyüket bejelenteni sziveskedjenek, hogy a pontos kézbesítés eszközölhető legyen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság kiadóhivatala.

HIREK.

— **Segély a bevonultak családjaknak.** A községi előjáróság felhívta azokat a vagyontalan és szegénysorsú családokat, akiknek valamelyik családfentartó hozzátartozójukat tényleges katonai szolgálatra behívták, s eddig még nem bocsájtották haza, hogy segélyben való részesítés miatt az előjáróságnál jelentkezzenek. A felhívás határideje pénteken járt le, amely ideig 91 jelentkező akadt. A jelentkezők névsorát az előjáróság a miniszteriumhoz fogja fölterjeszteni s ott fognak határozni afölött, hogy kinek mennyi segély jár azon időre, míg a családfentartó a haza védelmében katonai szolgálatot teljesít.

— **A haditengerészet megrendelése.** A tengerészeti hadvezetőség úgy a magyar, mint az osztrák gyáripár teljes mellőzésével egy 40.000 tonna hordképességű úszó dokkot rendelt meg egy hamburgi cégtől, öt tenger alatt járó hajó elkészítésére pedig a német Krupp-cég kiel gyárának adott megbízást. A haditengerészetnek ez a rendelése kétségtelenül nagy sérelem a magyar iparra, amelynek tudvalevőleg a kvóta arányában kellene részesednie a katonai közszállításokban. Ezt a megrendelést azonban, jól-lehet a magyar ipart sérti, nem lehet minden fenntartás nélkül elítélni. A megrendelés a két rossz közül a harmadik rossznak választása. Az említett munkákra ugyanis a magyar vaskartell tett ajánlatot és pedig annak részéről a Ganz-Danubius gyár, amely csekély nyolc millióval kért többet, mint a legdrágább külföldi pályázó. A hadvezetőség ez egyszer nem hagyta megvágni az ország dolgozó népét s így a magyar vaskartell először fogja érezni, hogy a magyar királyi kormány „protekcioja” már nem mindenható.

— **Gondoskodjunk magunkról.** A Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete most bocsájtotta közre mult évi számadását. E szerint az egylet összes vagyona a mult év végén 9 millió 931 ezer 125 koronát tett ki, mely érték-papirokban és kilenc előkelő pénzintézetben van elhelyezve. A fizető tagok száma 164 ezer 946. Az egylet húsz év óta áll fenn, s 1903. év márciustól, mikor az egylet a segélyek fizetését megkezdte, 1910. év végéig 1791 rokkantnak, 475 árvának és 199 özvegynek több mint 2 millió 420 ezer koronát fizetett ki segélyként. Az egylet tagjai lehetnek ipari munkások, iparosok s általában kisebb jövedelmű egyének. Tagsági díj hetenként 20, 24 vagy 30 fillér. Akik érdeklődnek az egylet iránt, azok bővebb felvilágosítást nyerhetnek róla a csongrádi közművelődési egyesületben, ahol az egyletnek fiók-pénztára van.

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, kösvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— **Ünnepi munkaszünet.** Mult számunkban már jeleztük, hogy dr. Thury Károly plebános kérelmére az izraelita vallású kereskedők elhatározták, hogy husvét, pünkösd és karácsony első napján zárva tartják üzleteiket. Mult vasárnap — husvét napján — két kereskedő kivételével már zárva is voltak a főtéri üzletek. Ugyanakkor azonban a kath. vallású kisiparosok az egész főúton nyitva tartottak s a szél vigan lóbálta az üzleteik fölé akasztott árucikket. Persze a plebános úr nem gondolta azt, hogy kath. emberek nyitva tartanak ilyen nagy ünnepen, s azt hisszük, azért nem tartotta szükségesnek azokat is fölkérni a bezárásra. A valóság azonban azt mutatta, hogy a legközelebbi ünnepen — pünkösdkor — a kath. kisiparosokat is föl kell kérni a plebános úrnak, s akkor majd el lehet érni azt, hogy az üzleti élet e napon az egész városban szüneteljen.

— **Nyugtázás.** A Csongrád-Bokros-part gyógyjai gazda olvasókör husvétii bálján felülfizettek Gupintér István 2 K, Hegedűs Mihály 2 K, Zubek Rókus 2 K, Kaciba Gáspár 1 K, Gupintér János 30 fillér, összesen 7 K 30 fill. A nemes szívű adakozóknak ezúton mond köszönetet az elnökség.

— **12.000 aláírás a korcsmák vasárnapi bezárásáért.** A Gyergyószentmiklóson megjelenő „Alkoholizmus Ellen” című folyóirat szerkesztősege aláírásokat gyűjtött a korcsmák vasár- és ünnepnapj, valamint a választások napja alatti 36 óras zárvaratartása érdekében. Rövid idő alatt 12.000 aláírás jött össze, amelyet az „Alkohol-ellenes Szövetség” alkalmas pillanatban a törvényhozás színe elé fog juttatni.

— **Az orvosvilág egyhangú véleménye,** hogy manapság a gyermektáplálás csak úgy lesz tökéletesen végrehajtható, ha ez elválasztás pillanattól kezdve a gyermekek Phosphatine Falliéresel lesznek táplálva. E kiváló tápszer értéke megbecsülhetetlen, a gyermekeket a fogzás nehézségei idején zavartalanul segíti keresztül és a fejlődés biztosításánál elsőrangú szerepet játszik. Nemcsak csecsemők, de serdülő gyermekek is szedik a Phosphatine Falliérest, mert a leghatásosabb tápláló anyagokat tartalmazza.

— **Duhajkodó legények.** Husvét hétfőjén Kozma Mihály, Luca András, Keller István, Bálint Sándor, Vince Ferenc és Szórfi Ferenc legények, ősi szokáshoz híven, locsolkodni mentek, ahol aztán locsolkodtak, szintén ősi szokáshoz híven, pálinkával kínálták meg őket. A sok pálinka természetesen megártott nekik s ittas állapotukban az utcán dalolni és duhajkodni kezdtek. Am a rendőrmester éppen szembetalálta őket, aki így a duhajkodó legényeket rögtön meg-invitalta a városházához s ott az iránt tartott nekik oktatást, hogy az utcán máskor miként viseljék magukat. Egyidejűleg pedig közsénde elleni kihágásért feljelentést tett ellenük.

— **Járásbíróból korcsmáros.** Ugy látszik, amerikai mintát tartott szemelőtt Eszter József nyugalmazott kir. járásbíró, aki nyugalmába vonulása után Korompán korcsmát nyitott. Ebben még nem merül ki Eszter József tevékenysége, mert a vendéglői üzleten kívül még lapszerkesztéssel is foglalkozik. Pályatársai és konkurrencsei nem szívesen veszik a diplomás konkurrenciát, annyival is inkább, mert lapjában gyakorlatilag is híve annak az elvnek, hogy minden cigány a maga lovát dicséri.

— **A vörös postakocsi.** Kiss József kiténő hetilapja A Hét nemrégiben kezdte meg Krudy Gyula „A vörös postakocsi” című regényének közlését. Krudy regényén kívül A Hét minden száma magas nivóju társadalmi, szépirodalmi és politikai cikkeket közöl Kóbor Tamás, Lovik Károly, Kosztolányi Dezső, Bródy Miksa és Gábor Andor tollából. Rovataik mindig szellemesek és eleven, könnyed formában tárgyalják az aktuális eseményeket. Az újonnan belépő előfizetőknek A Hét kiadóhivatala megküldi a regény eddigi folytatásait. A lap előfizetési ára félve 10 korona.

— **Éjjeli pillangó.** Csütörtökön éjjel a rendőrség előtt gyanúsnak tűnt fel egy nő, aki hol egyik, hol másik koresma udvarába ment be. A rendőrség ennek folytán őt letartóztatta és miután az a gyanú merült fel ellene, hogy férfiakra vadászott, orvosilag megvizsgáltatta. Mivel pedig az orvosi vizsgálat azt állapította meg, hogy az illető nő beteg, őt gyógykezelés végett a kórházba vitette.

— **Bersonozza** cipőit és sétái akkor kétszeresen kellemesek lesznek Önnek, ügyeljen azonban arra, hogy a valódi „Berson” gummisarkot kapja.

— **Tüzek.** Folyó hó 24-én Szegi Andrásnak a Gyovai-szigeten lévő tanyáján egy kazal szalma és türe ismeretlen okból meggyűlalt s elégett. A kár 300 korona. Biztosítva nem volt. — F. hó 27-én pedig Gut István mámai dűlőben lévő tanyáján égett meg az összes takarmány körülbelül 1200 korona értékben. Ez sem volt biztosítva.

— **Pesti Hirlap** a második évfolyam külsőben előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hirlap ma az ország elismert legjobbját, legelterjedtebb és legbővebb tartalmú napilapja. Peldányszáma 120 és 140 ezer közt váltakozik (vasárnaponként egyes elárúsításra 20—25 ezerrel több); ily elterjedtséget és ily peldányszámot még a legelősebb boulevard-lapok sem értek el nálunk. Hirdetése is azért van legelősebb, mert hirdetni csak a legelterjedtebb, legnépszerűbb lapban érdemes. A Pesti Hirlap tartalma napról-napra legelősebb és legváltozatosabb, minden más napilapot felülmúló. Egy-egy vasárnapi számában 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a leggazdagabb hír- és vegyesrovat mellett. Ily tartalomosságnek példáját napi lapnál nemcsak hazánkban, de egész Európában sem találhatjuk. A Pesti Hirlap munkatársai közé számítja korunk legelősebb nevéit és legnépszerűbb íróit, kik közül legyen elég felemlíteni Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Szomaházy István, Méric Zsigmond, Heltai Jenő, Lengyel Menyhért, Szini Gyula, Szász Zoltán, Tömörkény István, Porzolt Kálmán, Murai Károly, Váradi Antal, Pakots József, Pásztor Árpád, Alba Nevis, Bokor Malvin, Lux Terka, Erdős Renée, Abonyi Árpád, Cseregyő Hugó, Ráskai Ferenc, Szaboné-Nogall Janka, Kabos Ede, Mezei Ernő, Lampérth Géza, Gellért Oszkár, Diplomata, gróf Vai Sándor, Kézdi Kovács László, Benda Jenő stb. neveit. A Pesti Hirlap speciális rovatai: Vasárnapi Krónika (írja Molnár Ferenc) Kis komédiák, Kulisszák mögöl (Heltai Jenő), Pesti Erkölcsek, Vidéki esetek (csupa mulattató tartalommal) s az Esti levél (Porzolt Kálmán). Hétköznapok (Lux Terka) és Mindennapi problémák (Szomaházy István) aktuális társadalmi kérdések megbeszélése. A Pesti Hirlap mindennap egész oldal szerkesztői üzenetet hoz, annyit, mint más lapok egyszer egy héten, tehát a közönség igényeit e téren is legnagyobb mérvben elégíti ki. A Pesti Hirlap előfizetői „Az Érdekes Ujság” című, gazdag tartalmú, pompás kiállítású képes hetilapot és a Divat Salon című kiténő divatlapot együtt rendelhetik meg. A Pesti Hirlap előfizetési ára április hóra 2 K 40 f, április—május két hóra 4 K 80 f, április—június negyedévre 7 K. A Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 K 50 f. Az Érdekes Ujsággal együtt negyedévre 9 K 50 f. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legelősebb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V., Váci-körút 78. szám alatt van.

— **Árad a Tisza.** A Tisza vize a mult héten oly nagy mérvben megáradt, hogy az árteret már teljesen elöntötte. Pár nap mulva pedig a magas vízállás miatt a hajóhidat is szét kell majd bontani, mert különben a víz felemelné a padlókat.

— **Lopás.** Tóth István és Papp Lajos hipothekai lakosoktól f. hó 23-án éjjel egy-egy fadereket elloptak. A csendőrségi nyomozás kiderítette, hogy a tettes egy H. J. nevű egyén volt, aki a válykos gödrökben lakik. Feljelentették érte a bírósághoz.

— **P. M.** Már az egész országban ismert a legelősebb s legelősebb vicelapnak, a Pesti Mozinak e két betűs monogramja. Az igazán intelligens s kacagtató tartalmú vicelap harminchat oldal husvétii számában Gábor Andor, Kálmán Jenő, Karinthy Frigyes, Koresmáros Nándor, Kacér Illés, Lázár Miklós, Lovaszi Károly, Molnár Jenő, Méric Zsigmond, Paulini Béla, Szini Gyula, Szomaházy István és Vajda Ernő neveivel talál az olvasó pompás, ötletes, humoros cikkeket, novellákat, amelyeket Bér, Godó, Dezső,

Major és Vértes illusztráltak nagyszerű karikatúráikkal. Grósz Alfréd egy kedves kuplóját adta kottamellékletül. Előfizetési ár egész évre 5 K, félve 2 K 50 f, negyedévre 1 K 50 f. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest-VII., Király-utca 27.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.
Bozó és Justin könyvnyomdája.

Községi hirdetmények.

Ertesítetik a közönség, miszerint az 1913. évi április hó 1-ső napjára kiténő munkásház és telek elárverezése, amennyiben az érdekelte Samu Antal munkás a háztelket terhelő hátraléket kifizette, a vármegyei alispán úr intézkedése alapján nem fog megtartatni.

Közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező tégláégető telepen levő épületek 1913. évi április 9-én délelőtt 9 órakor fognak haszonbérbe kiadatni. A haszonbérbe adás Kovács Elemér II-od jegyző hivatalos helyiségében fog megtartatni.

BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK
— ezelőtt Máriacelli cseppek —
több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólréhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorférgés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, emélgység, szédülés, hanyas, álmatlanság, kólíka, verszegenyesség, sapkór stb. ellen. — Kapható minden gyógyszerárakban. Egy nagy üveg 1 K 60 f, kis üveg 90 f, 6 üveg 5 K 40 f, 3 nagy üveg 4 K 80 f. Küldése után küld franco: —
Brády K. gyógyszerárak a „Magyar Király”-hoz Bécs, Fleischmarkt 2., Depot 5.
Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és útasítsunk vissza minden utazatot.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, katarus, nyálkásodás és számarhurut ellen a Kaiser-féle **MELLKARA-MELLAT** három a fenyű védjeggyel. — 6050 közjegyzőileg hitelesített, orvosok és maganosok által adott bizonyítványok és elismerések a biztos hatást feltételezik.

Rendkívül kellemes és ízletes bonbonok.

— Csomagja 20 és 40 fillér, egy doboz 60 fillér. —

Kapható Berkovits Mór és Löw Adolf gyógyszerárakban.

Keltőgépet

mely minden tyuknál biztosabban és jobban költ, ingyen adja próbára

G. Mücke cég,

Pottendorf. No. III. bei Wien
száz és száz referenciával és bizonyítvánnyal a monarchia minden részéből és osztályából szívesen szolgál.

Ára 45 korona.

Képes

levelező lap
ujdonságok

nagy választékban

= kaphatók =

BOZÓ ÉS JUSTIN

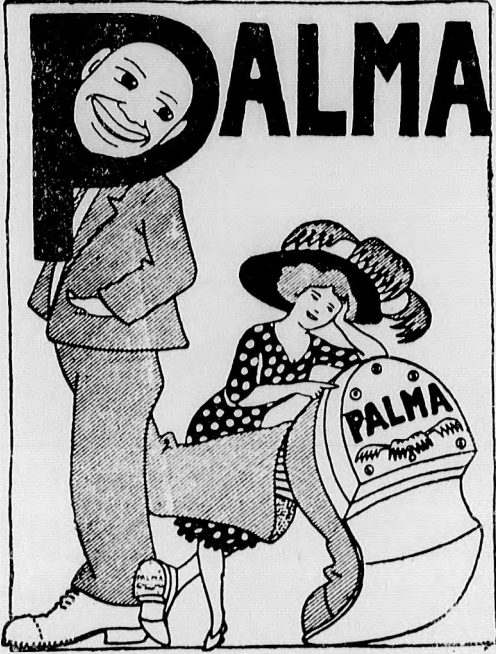
= üzletében. =

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmasrend tulajdona. Elsőrangú kényelmes hővízű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák, külön hővízű és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlégi-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kiténő eredménnyel használtatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld.
Az igazgatóság.

Az ujságolvasók figyelmébe!

A rikkancs rendelet folytán a fővárosi lapok utcai elárúsítása korlátozott. Akik ezen korlátozás folytán jövőben fővárosi lapot nem kapnának, azok azt legkönnyebben **Bozó és Justin** üzletében szerezhetik be, hol a következő lapok kaphatók: A Nap, Az Est, Magyarország, Magyar Hírlap, Pesti Hírlap, Pesti Napló, Budapesti Hírlap, Világ, Népszava, Az Ujság, Kis Ujság, Friss Ujság, Tolnai Világlapja, Képes Hét, Mátyás Diák, Kurir, Kakas Márton, Fidibusz, Divat Ujság, Sport Hírlap, Pesti Mozi, Kis Élelapp, Divat és Művészet.

Eladó egy fekete, fényezett fedeles, kintű karban levő, alig használt hintókocsi. Címe a kiadóhivatalban.

A fejlődésben levő ipart elveszni hagyni ámulás

saját egészségünk ellen. Különösen fontos ez a cipész iparnál, azért ajánljuk olvasóink figyelmébe **DRAGON LAJOS** cipész-mestert, ki úgy egészséges, mint bütykös, tyúkszemes, lúdtalp, donga, ló, sánta és körte alakú lábakra készít legjobb minőségű cipőt vagy eszmatát és ezek készítésében hazánk első cipészei közé tartozik. Azon szenvedők, kik azt hiszik, hogy lábuk miatt mankóval vagy bottal kell járniok egész életükön keresztül, forduljon bizalommal

DRAGON LAJOS

cipész-mester és cipész ipari szakoktatóhoz.

ki minden állandó rendelőjének maga csinál kaptafát, csak hogy megmutassa a világnak, hogy a magyar cipész előbb áll, mint bármelyik német, francia vagy angol.

Üzlet: Templom-utca 9. szám alatt.

**Eredeti „STYRIA”,
eredeti „Naumann Germania”,
eredeti „Fegyvergyári” (Waffenrad)
és eredeti „PUCH” kerékpárok,
valamint gummik és alkatrészek,**

utólérhetetlen eredeti gyári beszerzési áron,
kényelmes heti vagy havi részletfizetésre
kaphatók

= Wellisch Vilmosné =
varrógép és kerékpár raktárában
Szentés, Kossuth-u. Görög-ház.

Eladó ház. Lulecki Dávidnak a Piroskavárosban levő háza, kerttel és két üzleti helyiséggel, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

Hentes üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Csongrádvárosi takarékpénztár épületében, Hatvani György fűszerüzlete mellett

hentes üzletet

nyitottam, ahol a legolcsóbb napiáron kapható sertéshús, zsír, szalonna, hajt, kolbász és hideg felvágottak.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását s vagyok szolgálatra kész tisztelettel

Fekete Ignác
hentes.

Ha már mindent megpróbált,

ha már mindenben csalódott, úgy vegyen egy üveg egyedül valódi

„Hungária” sóborszeszt,

mert ez az egyedüli sóborszesz, mely a párisi kiállításon is a legmagasabb díjat a „Grand Prix Paris” nyerte.

Főelárúító: „Szent Rókus” gyógyszerár Csongrád.

Eladó ház.

Donka Jánosnak Kétágú-utca 10. sz. alatti háza, melyben van vízvezeték, két szoba, konyha, két kamra és istálló, szabadkézből eladó. Értekezni lehet az eladó háznál.

Bor.

Schvare Izidor piactéren levő fűszerüzletében 1 liter jómínőségű rizling bor 80 filléért kapható zárt üvegben. 10 liter vételnél 72 f.

Eladó ház. Tancos Jánosnak Kossuth Ferenc-utca 20. sz. alatt levő háza, valamint az ibolyási dűlőben levő 6 hold szőlője szabadkézből eladó. Értekezni lehet az eladó háznál.

Kiadó üzlethelyiségek.

Süttő Mihály Szőlőhegyi-utca 3. szám alatti házában két üzlethelyiség lakással együtt kiadó. Értekezni lehet ugyanott.

= MEGBIZHATÓ, LEGJOBB =

ARC-TISZTÍTÓ ÉS SZÉPÍTŐ

hészítmények, melyek nem tévesztendők össze az újabb forgalomba hozott különféle nagyhangú, reklámmal támogatott szépségesszerekkel.

Kriegner-féle AKÁCIA-KRÉM

rendkívül finom, kedves illatú arckenőcs, mely az arcot üdíti, frissíti, szépíti és fiatalítja. Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 korona. Ehhez ajánlatos a

Kriegner-féle AKÁCIA-PUDER

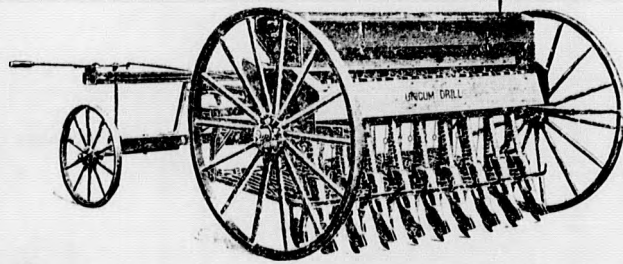
fehér, rózsaszín és krém színben — Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 korona. Évtizedek óta közkedveit még a férfiaknál is.

Kriegner-féle AKÁCIA-szappan

kellemes hatású és igen tartós. Ára 1 korona.

Postán küldi: **KRIEGER** gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér.

Mi az életörömhöz ellensége? című érdekes könyvecskét kívánatra ingyen és bérmentve küldi az érdeklődőknek.

Állandó gépraktár!

Értesitem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy úgy anyag, mint munkateljesítés tekintetében legjobbnak bizonyult

Bächer ekék és talajművelő eszközök, Melichar vetőgépek és műtrágya szórók

nálam kaphatók és azokért a legmesszebbmenő szavatosságot vállalom.

A raktáron levő gazdasági eszközök állandó raktáramon, vételkötelezettség nélkül, bármikor megtekinthetők.

Szükségletét minden gazda **kedvező fizetési feltételek** mellett fedezheti

Hatvani György hereshedőnél
Csongrád, Kossuth Ferenc-ut 28. sz.

OLESÓ JÓKAI. Egy-egy szám ára 40 fillér.

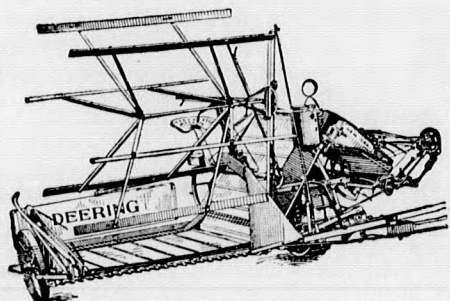
Kapható **BOZÓ** és **JUSTIN** könyvkereskedésében.

Eladó ház. Herkeváros Nagymező utca 11. számú ház, mely áll két padolt szoba, konyha, nagy kamrából és istállóból, szabad kézből örök áron eladó. Az ára felől érdeklődni lehet ugyanott.

Figyelni tessék! Oktatást francia és angol nyelven a legjobb módszer szerint egy vagy több személynek jóállás és feltételek mellett adok. Szűcs József Csongrád, Justh Gyula-utca 16. szám.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a Déering-féle amerikai kéveköti aratógépek árusítását elvállaltam. Ezen gépek a többi más gyártmányú gépeket felülhaladják anyagi minőségben, de különösen munkaerejében úgy annyira, hogy a többi más gyártmányú aratógépek felett egyre-másra diadalt arat. Én, mint szakember, sok tapasztalat után, sorba néztem mindegyik gyártmányt és arra a meggyőződésre jutottam, hogy nincs párja a Déering-féle amerikai kéveköti arató gépeknek.

Jutányos áron tartok minden hozzá való alkatrészt, úgy hogy üzembiztos a legnagyobb munkaidőben sem állhat elő. A gép kezelését és annak megmagyarázását díjtalanul eszközölöm és amennyiben helybeli ember vagyok, mindig szívesen állok a t. közönség rendelkezésére, tehát nem kell könyörögni Budapestre szakemberért.

Raktáron tartom továbbá az elismert legjobb Sack-féle ekéket, tárcsás hengereket és boronákat, melyeket szintén a lehető legalacsonyabb áron adok, kedvező feltételek mellett.

Az arató gépet meg lehet tekinteni saját házámnál Kossuth-utca 21. sz. alatt.

Ezúton bátorkodom felhívni a t. géptulajdonosok és gazda közönség figyelmét arra is, hogy gőzerőre berendezett gépműhelyemben elvállalok bármiféle gazdasági gépek és cséplő gépek javítását és azokat pontosan és lelkiismeretesen olcsó áráért készítem el.

Ne menjen tehát vidékre senki a gépjét kijavíttatni, ha van Csongrádon, szülővárosunkban olyan ember, aki mindezeket pontosan eszközli.

A géptulajdonos és a gazda közönség becses pártfogását kérve vagyok

tisztelettel
Pitrik Rókus.

gummiarok
tartóssága, ruganyossága, eleganciája utólérhetetlen!

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak...

... mába vágó munka készítőjénél ...
Szentesen, a vasútállomás mellett.

Kiadó. Dr. Buk Herman ügyvéd házában két üzlethelyiség külön-külön vagy együtt is kiadó. Ezen üzlethelyiségek nagyon alkalmasak iparosok vagy kereskedők részére. Ugyanott egy nagy jégverem is kiadó.

Kiadó lakás. Pozsár József úr-utcai házában az alsó épületben 2 egymásba nyíló padozott szoba konyhával, speizzal és faskamrával, továbbá 1 padozott szoba konyhával és kamrával április 24-től bérebe adó. Értekezhetni a helyszínén.

GUMMI ÉS HALHÓLYAG UJDONSÁGOK!

Hygienikus óvszer hűlőlegességek!

Valódi francia és amerikai gyártmány
eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül megbízható!

Ujdonság! „Fatime” Ára teként 4-8 K.
„Semiramis” „ 10-12 K.

Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Törv. védve. Kizárólag csak céggemnél kaphatók!

Uj! „Auto Vaginal Spray” Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb

női óvó hűlőlegességek. Ára 15 horona. Széthűlés fitohtartás mellett.

Az összes betegápolási cikkek nagy választékban. Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer és gummiarúh gyára
BUDAPEST, IV., Koronaherceg utca 17. Pr.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

E hirdetésre hivatkozók 10 koronán felüli vásárlásnál 20% engedményben részesülnek

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadozoz 50 fill.

== Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban. ==

Fő- és szétküldési raktár:

Dr. Egger Leó és Egger I.

BUDAPEST, VI., Révai-u. 12.

Kapható Csongrádon:

Barna Henrik, Berkovits Mór és Löw Adolf
gyógyszertárában.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Eladó

egy házfész kistrét közvetlen a csőszház mellett. Cím a kiadóban.

FODOR IMRE

Párisi első díjjal kitüntetve.

okleveles úri- és női-fodrászhaj nagykereskedő és illatszer-raktár
Budapest,

== VII., Garay-utca 50. szám. ==

Párisi első díjjal kitüntetve.

Specialista hajmunkákban. Különböző hajpótlékok, szolid árakban. Külön hölgy termék, legnagyobb kényelemmel berendezve. Fejmosások a legújabb módszer szerint. — Külön úri terem. Paróka fésülések. Hajfonatok bekötése. Fésű-árúk nagyválasztéka, gyári árakban. Kifésült és vágott hajak megvétele. Női fésülésben oktatást adok a legrövidebb idő alatt. Hajdiszkekben ujdonságok. Pontos kiszolgálás.

PÁRTOS ALFRÉD

bútorgyáros

Vár-u. 2. sz. **SZEGEDEN** Telefon 223.

hiárúsítja

április 30-ig dús felszerelésű bútorkészletét
árendedménnyel.

Ebédlők, uri szobák, hálószobák, bőr- és szalongszobák, kész hárpitozott ülőbútorok, réz- és vaságyak, disztárgyak, függönyök, szövetek, moquettek.